

trykker, hvad der skal udtrykkes, idet de, ved at udelade Bestemmelser, som egentlig burde staae i Beviserne, mene at kunne unddrage sig for Stempelpligten. — Ligesom det oprindelige Lovudkast nu imidlertid ikke udtrykkeligt har indskrænket den Myndighed, som det i dets § 2 har tillagt Politiet til at give nærmere Forfrister for Pantelaanernæringen, til kun at angaae de Forhold, som omtales i § 3 af Udvalgets Udcast, saaledes har Udvalgets Fleertal heller ikke troet at kunne blive staaende derved. Et af de Diemed, der skulde opnaaes ved Lovudkastet, og det Diemed med samme, som i Grunden formeentligt er det, der maa vække den største Interesse, skulde jo være det om muligt at modvirke den Udfugelse af den fattige Befolkning, som Erfaringen tildeels turde have vist, at Pantelaanervæsenet i saa høi Grad giver Anledning til. Dette Diemed kan Udvalgets Fleertal nu ikke troe i nogen betydelig Grad vil blive fremmet ved det oprindelige Udcast. Det kan ikke troe Andet, end at der kun paa en meget utilfredsstillende Maade vil blive virket hen dertil, naar den Control, der skal finde Sted med Pantelaanerne, alene skal indskrænke sig til at have Tilsyn med, at de ikke begaae egentlige, criminelt strafbare Debragerier. Det Hovedonnde, der er tilstede i disse Forhold, og som maa søges fjernet, er dog det, at dette Pantelaanervæsen afgiver et saa særdeles beqvemt Middel til at speculere i den fattige Befolknings Nød og Uvidenhed; Erfaringen viser, hvorledes mange Pantelaanere vel vide at drage Nytte af denne Nød og Uvidenhed til at bringe dem, der henvende sig til dem, til at indgaae paa aldeles urimelige Betingelser, som der i Virkeligheden efter Forholdets Natur ikke var nogen Nødvendighed for dem til at indgaae paa. Naar man imidlertid vil gjøre Forsøg paa at tvinge Pantelaanerne til at nøies med mere rimelige Betingelser, da møder jo ganske vist den Indvending, at dette medfører en Indskrænkning i den almindelige Contractsfrihed; det blev ogsaa med stor Ethrke gjort gjældende under denne Sags foreløbige Behandling, at deslige Indskrænkninger i Contractsfriheden vilde vise sig at være unyttige og kun lede til Omgaaelser. Udvalgets Fleertal har heller ikke paa nogen

Maade været blind for, at man ikke maatte love sig altfor Meget af den Slags Indskrænkninger, men det har dog troet, at man ikke derfor skulde lade aldeles haant om, hvad der ad denne Vej dog mulig kunde opnaaes, og navnlig har Udvalgets Fleertal ikke troet at kunne lufte Diet for, at man ganske almindeligt i Udlandet, navnlig i de fleste større Stæder, har anseet det for en absolut og uundgaaelig Nødvendighed at underkaste den heromhandlede Næring særlige Indskrænkninger og et ganske særegent Regime, og at man endog i nogle af de vigtigste Hovedstæder har troet det nødvendigt aldeles at forbyde Private at beskæftige sig med denne Næringsdrift og derimod at forbeholde enkelte store, monopoliserede Instituter at udøve samme. Selv i England, hvor man vel endnu ikke er gaaet denne Vej, har man, skjøndt dog ellers Contractsfrihedens Grundsætninger have fundet Anerkjendelse der meget tidligere end i noget andet Land og vistnok endnu holdes saa høit i Ære der som noget andet Sted, længe havt en Lov med Hensyn til Pantelaanere, der træffer de meest minutjose Bestemmelser om og de meest minutjose Indskrænkninger i deres Næring, en Lov, hvorved der er givet Bestemmelser for, hvor høi en Rente Pantelaanerne maae tage, og hvor lang en Tid de skulle holde de Panter, som ere givne dem i hænde, til Indløsning for de Personer, der have indleveret dem, og endeligt for, hvorledes de, naar Pantet ikke indløses i rette Tid, skulle forholde sig med at realisere samme, for at det Overskydende kan komme den rette Eier til Gode. Udvalgets Mindretal har nu vel hertil bemærket, at den engelske Lov herom er en Lov fra en ældre Tid; men jeg skal i saa Henseende oplyse, at denne Lov i den nuværende Dronnings Regjeringstid er bleven stærket ved nye tilføiede Bestemmelser, hvoraf det altsaa vil sees, at den endnu fremdeles er i vedvarende usvækket Virksomhed. Hvad Udvalgets Fleertal dog navnlig har troet at maatte lægge Vægt paa, er den Erfaring, som man har gjort her i Landet selv. For nogle Aar siden, dengang da Agerlovgivningen endnu ikke var ophævet, vare Pantelaanerforretningerne her i Staden saa at sige ubelukkende i Hænderne paa Assistentshuset; der kan vel